

Nota de premsa. 02/11/2020

Informe sobre la situació del treball autònom a Catalunya i informe especial dels efectes de la COVID-19 sobre el treball autònom

Paraules clau

Autònoms, Dictamen, Covid

Resum de l'informe

- El col·lectiu de treballadors i treballadores autònoms, per la seva dimensió, és més vulnerable als canvis, més encara si aquests tenen incidència directa en la seva facturació, tal com s'ha produït en el context de la COVID-19.

L'informe que elabora el CTESC anualment enguany va acompanyat d'un informe especial i independent sobre els efectes de la situació sanitària en el treball autònom. Ambdós informes contenen recomanacions consensuades per tots els agents socials que conformen el Consell.

L'informe especial tracta tres aspectes: l'impacte de la COVID-19 sobre el treball autònom; les mesures adoptades per les diferents administracions i les recomanacions que fa el CTESC.

La davallada en el nombre d'afiliacions registrades per la Seguretat Social al RETA resulta evident. El nombre d'afiliacions va caure en termes interanuals de manera més abrupta a partir del mes de març d'enguany, una reducció que va prosseguir en els mesos següents. Els registres mostren que, durant aquest període, l'afiliació va disminuir a unes taxes que, en el pitjor dels casos, van assolir una intensitat no inferior al -2,5% en termes interanuals.

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya

Diputació, 284, 08009 Barcelona | Tel. 93 270 17 80 | Fax 93 270 17 82

ctesc.gencat.cat | ctesc@gencat.cat | [Twitter](#) | [Flickr](#) | [Linkedin](#)

La reculada va afectar tant els homes com les dones. No obstant això, tot sembla indicar que en termes de trencament de l'evolució hauria estat més intensa en el cas de les dones, que havien mantingut una evolució més positiva amb anterioritat que no pas els homes.

En termes de PIB, les primeres estimacions mostren una reducció generalitzada del valor afegit brut (VAB) per a tots els sectors. En tots els casos, tret del sector primari, la contracció supera els dos dígits. Tanmateix, si comparem aquesta evolució amb la de l'any anterior, la indústria i l'agricultura llavors ja havien mostrat una certa contracció de l'activitat, que en el cas de la segona havia estat fins i tot més intensa que la d'enguany. Això ens porta a pensar, almenys en el cas de l'agricultura, que la contracció interanual d'aquests darrers mesos podria amagar també altres factors estructurals més enllà dels derivats de la pandèmia.

El capítol de les mesures adoptades per pal·liar l'efecte de la crisi sobre el treball autònom per totes les administracions recull un complet catàleg en matèria de *formació i assessorament*; mesures de *Seguretat Social* (situacions de baixes assimilades a accident de treball, sobre cotització i prestacions); mesures de *suport econòmic* per garantir la liquiditat (reducció de despesa i aportacions financeres directes) i d'altres.

Recomanacions

Davant la crisi sanitària, el CTESC constata que el col·lectiu de treballadors i treballadores autònoms, per la seva dimensió, és més vulnerable als canvis, més encara si aquests tenen incidència directa en la seva facturació, tal com s'ha produït en el context de la COVID-19. També cal afegir que s'inicia un període incert quant a la demanda, la finalització d'ajudes posades en marxa i, en alguns casos, l'obligació de la devolució de crèdits.

Així mateix, els treballadors i treballadores autònoms estan entre els principals afectats tant per les limitacions i restriccions que s'imposen davant l'augment de la incidència de la COVID-19 després de l'aixecament de l'estat d'alarma com per la crisi de la demanda que estem patint, especialment en determinats sectors (turisme, comerç, cultura, etc.).

El suport de l'Administració i el diàleg social seran claus de cara a superar aquesta situació.

Per això, el CTEESC considera que, en línia amb el Pla de reactivació econòmica i protecció social i l'Acord nacional de bases per a la reactivació econòmica amb protecció social, cal definir i desenvolupar un pla de xoc amb l'horitzó 2021-2022 i, en conseqüència, encoratja la Generalitat a què, amb urgència i en el marc del Consell del Treball Autònom de Catalunya, elabori i doti pressupostàriament un pla d'actuacions en favor del treball autònom, tenint en compte els sectors d'activitat més afectats (turisme, comerç, cultura, etc.).

En concret, el CTEESC fa les consideracions i recomanacions següents:

En matèria de **Seguretat Social**, entre d'altres

- A partir de l'1 de febrer de 2021, establir una tarifa plana per a aquells autònoms amb una caiguda d'ingressos igual o superior al 50% en el primer trimestre del 2021 en relació amb el mateix trimestre del 2019 (situació pre-COVID-19). Aquesta mesura ha de permetre sostenir l'activitat especialment en aquells sectors relacionats amb el sector turístic i/o qualsevol activitat de caràcter estacional.
- Equiparar els períodes de cures de fills afectats per la COVID-19 a la incapacitat temporal per contingències professionals. Les absències en el desenvolupament de l'activitat econòmica i/o professional dels pares o mares treballadors autònoms motivades per la necessitat de cura dels fills afectats per la COVID-19 han de ser protegides mitjançant el reconeixement d'aquesta situació com a accident de treball, amb la percepció de la corresponent prestació sumada a l'exempció en el pagament de la quota del RETA mentre duri la percepció d'aquesta prestació extraordinària.
- Alternativament, crear un *Bonus Baby Sitter* per a professionals autònoms amb persones al seu càrrec (infants i persones dependents) en funció dels ingressos de la unitat familiar.

En matèria d'**ajuts i finançament**,

- Establir mesures per facilitar l'adaptació dels locals, instal·lacions i espais de treball als requeriments de seguretat i higiene tals com deduccions en el tram autonòmic de l'IRPF o microcrèdits amb un aval del 100%.

- Establir ajuts directes per a autònoms que hagin patit una contracció significativa de la seva activitat, fins a la cobertura mínima de l'SMI.
- Facilitar el retorn de les línies de finançament atorgades i, en aquest sentit, prorrogar el període de carència de les línies ICO fins a 18 mesos i el període de retorn del capital de 5 a 6 anys.
- Complementar, a través de l'Administració pública catalana, el 20% no avalat per l'Estat en les línies d'aval ICO per a autònoms i micropimes, sempre que l'import no superi els 25.000 euros.
- Suspendre temporalment la presentació de l'IVA, l'IRPF i l'IS fins al mes d'abril de 2021.
- Avançar el termini de retorn de l'IVA.
- Mantenir ajudes específiques als sectors altament afectats per la crisi sanitària, com són el turisme, l'hostaleria, el comerç i la cultura, amb mesures com ara la reducció de l'IVA cultural al tipus mínim establert del 0% o del 4% en el turisme.
- Establir una moratòria de sis mesos sense interessos per al pagament d'impostos (IRPF, IVA, IS).
- Reduir el 50% de totes les taxes i impostos municipals (IBI, residus, aigua i activitat econòmica). Així mateix, el CTESC recomana vincular aquests impostos a l'activitat econòmica real dels subjectes passius.
- Establir deduccions d'inversions i despeses relacionades amb la COVID-19 en el tram autonòmic de l'IRPF.

En matèria de **formació**,

- Aprovar programes de *reskilling* per a aquells autònoms que no tinguin unes competències digitals bàsiques, atès que la formació orientada específicament a la digitalització i sostenibilitat ara és més necessària que mai, ja que la tecnologia ha ajudat clarament a superar millor l'impacte de la pandèmia.
- Facilitar l'accés dels autònoms als programes en el marc dels fons europeus i el Pla de recuperació, especialment en els dos objectius vinculats a digitalització i sostenibilitat.

- Desenvolupar el Pla de digitalització transversal de país per implantar la banda ampla a tot el territori i facilitar l'accés a eines digitals per adaptar-se a la nova realitat a fi de garantir l'accés universal a les eines de comunicació i teletreball.

Així mateix, **amb caràcter general**, el CTESC proposa:

- Regular les cooperatives de foment empresarial previstes a la Llei catalana de cooperatives, concebudes com una forma legal de donar suport a l'emprenedoria i alhora donar resposta a les necessitats dels treballadors autònoms que puguin iniciar una activitat o bé la duen a terme de manera esporàdica o intermitent.
- Promoure l'economia col·laborativa a través de cooperatives, cooperativisme de plataforma, i, per tant, d'autònoms de base col·lectiva.

[Enllaç amb l'informe Autònoms i Covid](#)

[Enllaç amb l'Informe sobre el treball autònom a Catalunya 2019](#)